

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtnu.)

Št. 10.

Ljubljana, dné 1. oktobra 1899.

VII. tečaj.

Nebeška lestvica.

X. Srčnost.

Srčnost je potrebna za vsako delo. Otrok, ki hoče biti dober učenec, se mora učiti vsake stvari tako dolgo, da zna, naj potrebuje za to še toliko časa in naj ga stane še toliko truda. Kdor hoče doseči v življenju kak poklic, mora srčno premagati vse težave, ki se mu morda stavijo; brez srčnosti ne bo dosegel ničesar. Še bolj potrebna pa je srčnost v boju zoper skušnjave, ki nas ovirajo na poti proti nebeški domovini. Vsi svetniki, zlasti pa mučeniki, so se posebno odlikovali v srčnosti, to je v oni čednosti, po kateri pričnemo in izvršujemo dobro vkljub vsem težavam in rajše vse pretrpimo, kakor da bi grešili.

1. Sveti apostol Peter je krstil v Rimu hčer bogatega meščana, *Prisko* po imenu, ki je imela komaj dvanajst let. Kmalu na to je začel paganski cesar Klavdij grozovito preganjati kristijane. Ko zve, da tudi Priska ne časti malikov, pokliče jo pred sé in ji obeta čast in bogastvo, če se odpove svojemu Bogu in daruje maliku Apolonu. Neustrašeno se ustavi Priska tej zahtevi. Srčno odgovori: „Nikdar ne bom pokleknila pred malikom, ki je narejen iz zlata, srebra ali kamna; taka čast se sme izkazovati samo jedinemu pravemu Bogu, stvarniku nebes in zemlje, in njegovemu Sinu, Jezusu Kristusu.“ Tedaj ukaže Klavdij mlado deklico grozovito mučiti. Vržena je bila tudi pred dva leva, ki pa ji nista storila nič hudega. Slednjič ji ukaže paganski cesar glavo odsekati.

Kaj je dajalo tej svetnici srčnost in pogum, da se ni ustrašila nobene muke? Vedno je mislila na Jezusa in je bila trdno prepričana, da prejme za zemeljsko trpljenje nebeško plačilo. — Ljubi otrok, tebi ne bo treba toliko trpeti za sveto vero in vendar te tudi čaka nebeško plačilo, če izpolnjuješ zapovedi. Kako lahko je to v primeri s trpljenjem mučenicov! Res sramovati bi se moral, ko bi še tega ne storil in se dal premagati vsaki skušnjavi in težavi.

2. *Pankracij* je bil jedini sin bogatih paganskih starišev v Sinadu v Frigiji. Na smrtni postelji njegov oče izroči desetletnega dečka svojemu bratu Dioniziju. Stric je mladega Pankracija prav tako skrbno odgojeval, kot bi bil njegov sin. Črež tri leta gre s svojim stričnikom v Rim, da bi Pankracij ondi imel priliko vaditi se lepih šeg in izobraziti se v vseh potrebnih vednostih. Bilo je to ob času najhujega preganjanja kristijanov za cesarja Dioklecijana. Pankracij in njegov stric sta se kmalu seznanila s kristijani in, ker sta tako goreče hrepenela sprejeta biti v sveto katoliško cerkev, sta prejela sveti krst. Takoj se je pokazala moč prežete vere; v prvi gorečnosti hočeta precej pred cesarja iti in se spoznati za kristijana. Papež pa jima to prepove in jima svetuje celo iz Rima iti. Ginjena se zahvalita sv. očetu, vendar Rima, kraja, kjer sta prejela največjo milost, ne marata zapustiti. Stric kmalu

nato mirno v Gospodu zaspi, Pankracij pa se popolnoma posveti bogoljubnemu življenju; ogiblje se zlasti družine nevernikov, prebira svete knjige in se trudi za dela krščanskega usmiljenja. Pagani ga kmalu spoznajo kot gorečega kristijana in ga peljejo pred sodnika. Pankracij se veseli, da bo mogel pričati svojo vero v Jezusa Kristusa. Sodniku se smili lepi mladenič; da bi ga pregovoril, mu začne pripovedovati o velikem bogastvu, ki je ima, pa je bode izgubil, slika mu srečo, ki jo lahko uživa človek v mladosti, govori mu o cvetočih upih, ki bodo pa vsi naenkrat strti, če se ne odpove veri v Kristusa. Pankracija pa ne premoti nobena zapeljiva beseda; stanoviten ostane v spoznanju svete vere in neustrašeno odgovori sodniku: „Mlad sem, pa moja misel je trdna in se ničesar ne bojim. Kristus je moje življenje in za Kristusa umreti je moj dobiček.“ — Sodnik si ne upa cvetočega mladeniča izročiti mučenju, obsodi ga naravnost v smrt z mečem.

3. Ljubi otrok! Naši bratje in sestre na Kitajskem in v Afriki morajo še dandanes toliko trpeti za sveto vero, kot so mučeniki ob času preganjanja prvih kristijanov. — Paganski Kitajec je pripeljal *desetletnega sina* k misijonarjem v Sandakanu s prošnjo, da bi ga sprejeli v šolo. Deček je bil sprejet in je pridno obiskoval pouk. Silno nadarjeni, ljubeznivi in marljivi učenec je čudovito napredoval v učenju, posebno ga je pa veselil krščanski nauk. Njegovo pobožno obnašanje v kapelici, njegovi dobri odgovori pri krščanskem nauku in njegova gorečnost za učenje zapovedanih molitev je spodbujala součence k posnemanju. Milost božja je veselo delovala v mladem srcu otrokovem, in kmalu je prosil svetega krsta. Misijonar pa je iz več vzrokov zahteval dovoljenje očetovo, in ker je oče naravnost zavrnil prošnjo, obrnil se je misijonar sam do očeta, pa brez vspeha. Od tedaj deček ni imel več miru; oče je odvrčal siná od krščanstva z obetanjem, žuganjem, tepenjem in vsakaterimi pomočki. Za lase ga je vlekel pred podobo malikovo, da bi mu daroval. „Ne“, kliče deček, „nikdar nikoli tega ne storim, raje umrjem, kakor bi satanu daroval.“ Nato je bil grozno tepen, tako da se mu je poznalo, ko je prišel v šolo,

pa oči so se mu svetile notranjega veselja. To se je večkrat ponavljalo, pa deček je bil stanoviten. Slednjič je bil na skrivnem krščen ter je dobil ime Francišek. Sedaj prosi Boga, da bi tudi očetu dal milost izpreobrnjenja.

Ali te ne vabijo, ljubi otrok, taki zgledi, da stanovitno izpolnjuješ vse zapovedi in srčno premaguješ skušnjave?

Al. Stroj.

Jesen.

Ali čujete, kako šušti listje, ali vidite, kako vene, rumeni in pada na tla mej posušeno, od mraza uničeno travo? Ali veste, zakaj se urijo v letanju lastavice visoko nad vasjo, se zbirajo v vedno večje trope in trumoma obletavajo cerkev in vaško pokopališče, ali slutite, kako pesen žgolé, kedar sede zvečer druga poleg druge na zvoniku in na slemenu cerkve?

„Jesen! Jesen!“ tako se glasi njih pesem. Starejše pripovedujejo mlajšim o daljnem potu proti jugu, tja čez zeleno, valovito morje, o trudu in nevarnostih, pa tudi o prijetnostih, ki jih čakajo, o svojih tovarišicah, ki so bile odpotovale v kraje, kakor bodo one v kratkem, a se niso več vrnile...

Pravijo jim o bajnih, južnih deželah, o Egiptu, o velikem Nilu in njegovih rodovitnih, toplih bregovih.

Toda kdo jim je povedal, da je jesen tu?

Zvedele so to od drobnih penic. Tem pa je povedalo grmovje, po katerem si iščejo živeža, da je minilo poletje, povedala so jim drevesa, po katerih skačejo, povedal jim je ves gozd.

Zapihali so namreč mrzli jesenski vetrovi, zveneli, orumeneli listi so trčili drug ob drugu in tiho, tiho zapeli: „Jesen! Jesen!“

Vsled sile vetrov so se pripognile veje, se nagubile k onim sosednega drevesa, se drgnile ob nje in vzdihovale... In gozd je ječal: „Umiram... Konec je mojemu življenju... Prišla je jesen — —.“